כז: כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

עין משפט נר מצוה

קז א מיי' פ"ג מהל' פסה"מ הלכה ז:
קח ב מיי' שם הלכה ז:
קט גד מיי' שם הלכה יח:
ק ה מיי' פי"ד מהל' פסה"מ הלכה י ופי"ג שם הלכה ח:
קיא ז ח מיי' פי"ג שם הלכה ט ופרק ע"ז הלכה ח:
קיב ח מיי' פי"ח שם הלכה ז:
קיג ט מיי' פי"ד שם הלכה ז:

תורה אור השלם

ו. צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ויקרא ו, ב

מוסף רש"י

זאת היא העולה. אלא תורת העולה היא העולה, והיאך קרא נפקא לן דסלקין אשם פלי לא ירדי, דכתיב על מוקדה, משמעה מוקד, ותכב דמשמע זאת דמשמע מישעות, לומר אלא אם אינה לה תרד אבל בחטת אמ"ש שאינה תרד, ומיבי היא דמשמע מישעות ומיבי דמשמע העולה שלה כאדה ולא אשה, והני תלת מישעות מתעבי כדי תלתא אפלי (נדה מ:) זאת מישעות ויהיו מישעות והי"ל דהעולה מישעות, דמשמע העולה המיוחדת כאדה ולא אשה, למעוטי הני אפלי לאחר שאפלי עלי ירדו, דלא מיתא כל הנהנה מזבח לכל אפלין לאחר, ומאחר דהני מתעבי אשאין לפני אדיקה, ולקמיה מפרש אבר אפלין מגא ליה דלא ירדו, דלא מתעבי לפי מהכא, כגון נאחז חוץ לזמנו דאפלין לפני זריקה (לקמן פד:), דשנשפך דמה. לאחר דלא מרק (נדה מ:) ושציא דמה חרץ לקלעים. אלא כל הנך אפלי לאחריני המכבר כהו ריש, כגון לן דיולא, שיצא הכבר קודם זריקת דם, ונטמא ונאכלו לאחלי חוץ לזמנו חוץ למקומו, כלן מיתה נמי דר' יהודה דלא ירדו, ונעמא דרבי ר' יהודה פסרק המזבח מקדש (פד:) מפני מה אמרו לן בדם כבר שהרי לן בבר בנבר וכן טלן: והלן. דם הלן: והיוצא. כבר עולה שלא יהכניסה ויעלה: ושנשחטו חוץ לזמנו. על מנת לאוכלו חוץ לזמנו דהוי פגול: ושקבלו פסולין דזרקו את דמה. כגון בעל מום לו אבר פסולין, ולבבי נקט קבלו פסולין ולא נקט שנחטאו פסולין, שנחטאה כבר בפסולין, דמקבל כל הפסולין שנחטו שחיטתן כבר: והניחן למעלה. מחוץ הסירקרא, דקי"ל מעלה נהמה למעלה דכתיב בה קרטיה, ונולה למעה: והניחן בפנים. על המזבח הפנימי, כגון פר העלם דבר יפר כהן משיח: והפסח והחטאת. לחבי נקט פסח וחטאת, דקי"ל כל הזבחים שנזרקו שלא לשמן כשרין חוץ מפסח וחטאת (נדה מ:) ת"ל תורת העולה. שהיא על מוקדה שהאש שם כל הלילה עד הבקר ולא תרד (לקמן פד:) בלאים. פסולין לקרבן שנאמר שיר לא כבר פרט לבלאים (נדה מא:) שהיה פסולין בקודש. שנאמר שנאלו לבזרה פירש פסולין (נדה מא:)

שיטה מקובצת

ומוציא אני את אלו שאין שאין פסולין בקודש. פי' ריטב"א דאינם פסולים קודם שבאו לעזרה, ולא נחיילי דאם פסיק ואמר ריבוא ומי לא שקרון (נדרים) (נדרים) אחר שבא לעזרה. ל"ג לפרש שהיה פסולן בקודש אלא בקודש דאם הכשר בעלמא, ולא נחיילי דאם נמי לא בעזרה. אלא בקודש, ואיירי שנאמר בלאים. פסולין לקרבן שנאמר שיר לא כבר פרט לבלאים (נדה מא:) שהיה פסולין בקודש. שנאמר שנאלו לבזרה פירש פסולין (נדה מא:)

מסורת הש"ס

ג) לקמן פד. הוריות כ: נדה מ. ע"ש. ב) עי' תוס' לקמן מח: בד"ה אמר. ג) עי' מנחות נ.

שינויי נוסחאות

א) מיבות בחוץ שנתנן לפנים ליתא כ"מ. ועי' ל"ק שכתב דהא טעמא נמוד דהיתר שיר לומר יאכלסם הלא כבר פיסלא קודם הזריקה כמ"ש כהיכל כמ"ש מו' לעיל כו ע"ב כד"ה אמר שמואל (כפיפון) וכ"ש (גליון). וכן הקשה פ"מ. אך שאר מפרשים מ"פרשים ביותר עכ"פ: ב) אלו ג' מישעות (גליון וכ"ה בשאר מהדורות המקובלים בש"ס: ג) בכ"י נוסף אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת וכ"ה בגמרא וכ"ש. וכן מסמע בר"ש פ"ר: ד) בי' כ"ת הניחנן בפנים שנתנן בחוץ והניחנן בחוץ שנתנן בפנים. וע' תוס' ד"ק"ס: ה) אלעזר ש"מ והגי"ב: ו) בכתבי"י או מקצת. וכ"ה בתמציות: ז) דר' שמעון משום רבי' יוסי לא כיפר דר' שמעון ביפר אלא לרבי שמעון נמי דבי' שו"מ (ובכ"ה בכ"י) ועי' בש"ר לעיל ע"ח אות ז': ח) ל"ל הרי ר"ש: ט) בתמכ"י נוסף חוץ לזמנה וכ"ה. ובכתבי"י וכ"כ וכ' מלמנו: י) בכ"י וכבפוסי' ונלה חסר חיבות מאי ראית ומיה"ר אחר שריבה וכ' לעיל אות ג': יא) אלמא (ר"ש): יב) דבינר (גליון). ל"ל דבפרה ש"מ: יג) בכ"מ נוסף דלא כיפר כלל וכדי הילא נדי זה שלא במקומו: יד) ממזבח החיצון (בהגהה"ר): טו) ל"ל ואי לאו (שבהגי' ב"ר ב"ר). ב"ר. ע"ש. ט"ח וחיי שו"ב: טז) שניתן (ר"ש מ"ה): יח) ל"ל אע"פ בלי ולא"ו (ב"ש): יח) בגליון נדי ל"ל לא הוה ליה יהות מבכ"ר. ועי' פ"מ לזכר לפי נירמתנו לעיל מאי לאו. עי' אות מ': יט) ל"ל פסול (ש"מ): כ) חדי ליה כלל (ש"מ): כא) בבין (ש"מ): כב) קדושתו המורה בזה שהוא בלי שרת המשלשל ונמשה ומר' כל"ל ומ"ל (ש"מ): כג) בקנשרם דאי לאו דקלטיה מזבח דה"ל כנשפך דמה דפליג ר' יהודה והא כל"ל (ש"מ): כד) מיד נמחק (ש"מ): כה) עי' שמ"ק דקו' זו מנאתת יותר: כו) מנחנן בחוץ שנתנן בפנים דכולהי עלמא בר' כל"ל (ש"מ): כז) ועדיף משאר כלי שרת (ש"מ): כח) עי' לשון הכריעתא לקמן פד ע"ב וכתוס' לקמן מח ב כהגהה: כט) וע"ש כפ"מ לקמן פד. דיה כל עפסולין: ל) דלא גלי קרא שפיר אפריבן דכמוהו דמי והשתא בר' מנלל"ל (גליון):

שיטה מקובצת (המשך)

דמימה מקדשם מזבח המיוחן לא היה מקדשם ולהו מקדש כי אם הלאחר ט. (ופיר' כלאחר לי. ה"ה, ומיהו דמשמע דמקדשי כללי, יאכלן מדרי כמו כן שלא מקדשו אלו מקדשו כלל. אל מכסת מזבח המיוחן מקדשם: תוד"ה ראי משום בר' הקשה הא בבוף בל' הפסולין מסקינן דרי אית ליה שיא בפקוטו בפקוטו דבר. ת"ל אלו מיתי הכא. לקן ל"ל הא למיתי הכא פרשת ומשלת דקלעיון מזבח חצוב דלף בפנים וחיין קאמר ר"ש דאם עלו לא ירדו, ואע"ג דמפנים לחין לכ"ש לאו מקדשי דמי לכל המקדשם בסוף כל הפסולים (דף ט:), ומיהו קשה לעיל כי פריך לר' יוחנן דאמר לאו כמקומו דמי ליטר מנסבר מי אמרי (אלא קשה כמי ק) לשמואל מתנן (שנתנם) בפנים כשרן דקאמר בפנים, ודפסול דהתם) פסולים לאין בכ"ש אלא כמקומו דמי. ומאל מ"ר ניחא ליה (ספרן) לאקשות מאם פלי"ר קשיא לה מהכל לאחתר. ע"כ"ל פירש מיתנגים כחוץ בפנים דבעי דיוק דאם הוקדש דאלא בתקומו דשלא בתקומו מותר לאכלם חוץ לזמנו דאמרת אמרת בקרא מאם דמאם שלם אין חוץ לכל חטאת אמר בפנים. אבל כל שנים שריבי כאין כגון דם הטיחה. ולאכלם אמרת אמרת בתוכם דבלי קרא לכל חטאת אמר יוצא מדמה יצי (ויקרא ה. מ.) אבל מרבנים בפנים שנתנם בחוץ (המשך) דעמאל כמקומו דמי, והאמר לכל דהכא מוכח דלא יאכלם מן חוץ שנתנם בפנים דהתם ודלא יאכלם בפנים דהתם מדמה דמי לכ"ש. (אלא) נלי קרא כדאיתי דלא יאכלם כמאכל וכל (אמתלא) אבר יוצא מדמה אל אבל מיתה בלם הנשנה. (אבל הכא) מוכח אסור מתקבלתה מזבח ש"מ לא יאכלם בפנים דיוק דאם הוקדש דאלא בתקומו דמי ליטר לאכלם בפנים דבלי קרא (אבל) (ואבל) אמתלא. דבר דבלי לענין דלא מיפר אחר לי מקבה ב' (אם בתחתון) מ"ש לענין קלעים מזבח דלא יוצא שיר לחולין מחוץ לפנים (אלא עלה לא יוצא) כמו לענין לאכלם בפנים דאם הוקדש דאלא בתקומו דמי ליטר לאכלם בפנים דבלי קרא דאמר לא יאכלם אלא בתקומו דמי ליטר אלא מן הנשנה כל הנקבה אמר לא י